

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Smečno, okres Kladno

Školská 284, 273 05 Smečno

Identifikátor školy: 600 044 424

Termín konání komplexní inspekce: 6. - 12. prosinec 2001

Čj.	022 318/01-5067
Signatura	kb3cv103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Smečno, okres Kladno je úplná základní škola s kapacitou 400 žáků (IZO: 102 102 520). Ve školním roce 2001/2002 má celkem 356 žáků, je organizována jako šestnáctitřídní (1. stupeň - 10 tříd, 2. stupeň - 6 tříd). Třídy jsou umístěny ve dvou budovách. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Jako povinný cizí jazyk je vyučován jazyk anglický nebo německý. Škola dále sdružuje školní družinu a školní klub s kapacitou 400 žáků (IZO: 113 200 587). Škola má právní subjektivitu.

Ročník	Počet tříd	Počet žáků v ročníku	Z toho dívek
1.	2	49	19
2.	2	49	26
3.	2	44	24
4.	2	46	19
5.	2	50	31
1. st. celkem	10	238	119

Ročník	Počet tříd	Počet žáků v ročníku	Z toho dívek
6.	1	29	14
7.	2	33	16
8.	2	36	18
9.	1	20	7
2. st. celkem	6	118	55

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, dějepis

Časová dotace přidělená předmětům v jednotlivých ročnících odpovídala příslušným učebním plánům. V 9. ročníku je minimální časová dotace českého jazyka navýšena o jednu hodinu. Po dobu plaveckého výcviku ve 4. ročnících dochází k neplnění týdenního učebního plánu. Volitelné předměty se vztahem k českému jazyku a dějepisu nejsou ve škole zavedeny. Žáci mohou navštěvovat dramatický kroužek. Předložené časové tematické plány měly rozdílnou úroveň, většinou se opíraly o obsah učebnic, některé plány pro český jazyk nezachycovaly všechny specifické složky předmětu (např. psaní ve 4. a 5. ročníku) nebo nerespektovaly Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola. Např. v plánech pro výuku českého jazyka ve třídách IV. A a IV. B je zaznamenána učební látka slovesný způsob, přímá řeč, v plánech pro třídy V. A a V. B je učivo druhy číslovek, skloňování číslovek, které se vyučuje až ve vyšších ročnících. Podle údajů v třídních knihách bylo v českém jazyce probráno nad rámec učebních osnov ve školním roce 2000/2001 ve třídách IV. A a IV. B učivo slovesný způsob, ve třídě IV. B slova jednoznačná, ve třídě V. A přísudek jmenný se sponou, ve školním roce 2001/2002 ve třídách IV. A a IV. B byla vyučována slova jednoznačná, ve třídě V. B učební látka odvozování od jmen zakončených na -ský, -ští. Příprava vyučujících na hospitované hodiny byla rozdílná především v oblasti zajištění a využívání pomůcek a didaktické techniky.

Výuku českého jazyka na 1. stupni zajišťuje deset třídních učitelek, z nichž čtyři mají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna splňuje odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku ruského jazyka a dějepisu na 2. stupni základní školy. Na 2. stupni vyučovaly český jazyk dvě učitelky - jedna má příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost, druhá pouze pedagogickou způsobilost. Výuku dějepisu v 6. - 9. ročníku zabezpečuje jedna učitelka s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Na 1. stupni se vyučovalo v pěkně upravených kmenových učebnách a v místnosti Městské knihovny Smečno, výuka sledovaných předmětů v 6. - 9. ročníku probíhala v prostorné učebně dějepisu a v jednom případě v učebně německého jazyka; odborná pracovna českého jazyka není ve škole zřízena. Materiální vybavení pro 1. stupeň je na standardní úrovni, na 2. stupni převládají starší pomůcky, v dostatečném počtu nejsou zajištěny nové jazykové příručky (např. Stručná mluvnice česká). Některé vyučující měly připravené záznamy na tabuli, v hodinách byly používány učebnice, cvičebnice, písmena, okopírované texty, rozličné obrázky, nástěnné tabule a mapy. K zefektivnění vyučovacího procesu byla jen jedenkrát využita didaktická technika. Patříčná pozornost nebyla věnována správnému sezení žáků, úpravě a čitelnosti záznamů na tabuli (psáno na mokry povrch tabule); v menší míře byly do vyučovacího procesu začleňovány relaxační aktivity.

Pro většinu sledovaných hodin byla charakteristická frontální výuka, střídaly se společné opakování a procvičování učiva, uplatnily se samostatné práce, řízený rozhovor popř. doplňující výklad. Ve třetině vyučovacích jednotek byly začleněny skupinové činnosti. Žáci nacvičovali čtení, získávali praktické dovednosti v psaní. Zajímavá byla hodina ve třídě IV. B, kde si formou herních prvků a soutěže žáci upevňovali získané poznatky. Pozitivně bylo hodnoceno vyvozování učiva za pomoci žáků, účelně zařazení skupinové práce a funkční uplatnění didaktické techniky v 6. ročníku. Hodina čtení a literární výchovy ve IV. A třídě byla pro žáky svými jednotlivými činnostmi málo podnětná. Jedna hodina dějepisu byla založena na skupinové práci, žáci si vyhledávali v učebnici a v odborné literatuře informace. Nedostatkem bylo, že zadané úkoly nebyly diferencovány podle obtížnosti a některé skupiny žáků tak nezvládly jejich úplné zpracování. V další hodině se střídaly individuální zkoušení se samostatnými pracemi a řízeným rozhovorem. Zápis učební látky v jednom případě probíhal za aktivní spoluúčasti žáků.

Vstupní motivace spočívala převážně v seznámení s průběhem hodiny nebo s názvem probíraného tématu, ve dvou vyučovacích jednotkách byli žáci motivováni četbou ukázky z dětské literatury nebo luštěním šifrované zprávy. Během výuky se většinou jednalo o motivaci obrázky, obsahem probíraných textů, ojediněle bylo učivo aktualizováno, v některých hodinách byly vhodně využity mezipředmětové vztahy; v průběžné motivaci byly rezervy. Žáci byli hodnoceni hlavně slovně. Rodiče jsou informováni o prospěchu převážně prostřednictvím měsíčních přehledů a písemných prací žáků. Závěrečné hodnocení bylo opomíjeno.

Všechny vyučující měly u žáků přirozenou autoritu, žáci dodržovali dohodnutá pravidla kulturního vystupování a jednání. Při skupinových pracích žáci neměli zažité prvky vzájemné spolupráce. Vyjadřování žáků bylo na průměrné úrovni. V mluvním projevu některých vyučujících se vyskytovaly nespisovné prvky, patříčná pozornost nebyla věnována správné formulaci otázek.

Výuka českého jazyka a dějepisu byla celkově hodnocena jako průměrná.

Anglický jazyk

Ve všech třídách od čtvrtého do devátého ročníku se anglickému jazyku vyučuje v souladu s přijatým vzdělávacím programem vždy po třech hodinách týdně. Nabídka školy je pro žáky osmého ročníku rozšířena o volitelný předmět konverzace v anglickém jazyce, s dvouhodinovou týdenní časovou dotací. Učivo je vyučujícími rámcově plánováno s přihlédnutím k obsahu používaných platných učebnic. Na plánování se podílí předmětová komise. Porušování osnov nebylo zjištěno. Aktuální příprava vyučujících na zhlédnuté hodiny byla zodpovědná a celkově měla velmi dobrou úroveň.

Na výuce angličtiny se podílejí celkem čtyři učitelky bez předepsané pedagogické nebo odborné způsobilosti. Jedna vyučující absolvovala z jazyka státní zkoušku, další učitelky se podle možností zúčastňují dostupných forem dalšího vzdělávání, jedna dálkově studuje obor učitelství na pedagogické fakultě. Výrazné metodické nebo odborné nedostatky nebyly při inspekci zaznamenány. Výuka probíhá v jedné odborné a v několika běžných učebnách. Odborná pracovna je moderně zařízena a vybavena audiovizuální technikou, sluchátkovými rozvody do všech žákovských lavic a jedním počítačem, jehož použití k výuce však nebylo v žádné ze sledovaných hodin pozorováno. Funkčně zde byly využity připravené tabule a řada nástěnných přehledů aktualizujících probírané učivo. Podnětné prostředí pro výuku bylo vytvořeno také v kmenových učebnách prvního stupně. Prostorů dalších užívaných učeben mělo z hlediska podnětnosti pro výuku jazyka spíše podprůměrnou úroveň. Ve všech hodinách byly k dispozici přenosné magnetofony, jedna vyučující doprovázela zpěv žáků hrou na kytaru. Žáci mají moderní učebnice, pracovní, poznámkové a další sešity, využívány byly kopírované texty, obrázky a pod. Základní hygienické podmínky byly vytvořeny a dodržovány. Únavě žáků předcházely učitelky střídáním forem práce, mladší žáci měli možnost včasné relaxace.

K výuce jazyků se třídy dělí a spojují do ročníkových skupin. Hospitováno bylo u všech vyučujících, celkem v devíti hodinách. Učivo bylo vždy zřetelně strukturováno. Vyučující se sice opírají hlavně o učební texty, snažily se však s větší či menší účinností zařazovat aktivizující formy práce, samostatné i skupinové činnosti žáků, čtení textů s poslechem projevů rodilých mluvčích, písničky, skládky, konverzace v diskusním kroužku a další formy. Hodiny byly tvořivě využity, žáci se často pohybovali ve studovaném jazyce, bez nadměrného překládání nebo doplňování. Slovní zásobu si žáci zpracovávají do vlastních slovníčků, mladší děti si vedou i např. obrázkový slovníček. Ve většině hodin bylo učivo včetně exponované slovní zásoby dostatečně procvičeno. Pokyny učitelek v angličtině byly pro žáky přiměřené a srozumitelné. V některých případech měli žáci možnost se na organizaci hodin podílet. Nedostatkem hodin byla malá míra diferenciací učiva vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků, určitá míra vnější diferenciací spočívá např. v organizaci žáků čtvrtých nebo osmých tříd do dvou skupin podle pokročilosti. Celkově chybělo také více prostoru pro vlastní konverzaci mezi žáky.

Všechny vyučující převážně dokázaly žáky velmi dobře motivovat. Žáci po většinu času spontánně spolupracovali a reagovali. (Výjimečně byl u některých jednotlivců pozorován pokles motivace.) Využity byly drobné soutěže, hry, pantomima, videonahrávky. V některých hodinách se žáci podíleli na analýze chyb, na hodnocení, vhodným způsobem spolupracovali při zkoušení spolužáků. Písemnosti žáků bývají opravovány, u některých skupin (např. ve čtvrtém či osmém ročníku) jsou v četnosti oprav rezervy. Klasifikace v hodinách probíhala jen výjimečně; byla však objektivní a motivující.

Žáci znali a dodržovali pravidla vzájemné komunikace. Měli možnost vyjadřovat vlastní myšlenky a pocity. Učitelky jim naslouchaly, drobné přestupky taktně a účinně korigovaly. Větší úsilí musela vyvinout vyučující v jedné skupině osmého ročníku. Atmosféra ve třídách byla pozitivní, příjemná a převážně pracovní.

Na základě zhlédnutých hodin byla výuka předmětu hodnocena stupněm velmi dobrý.

Německý jazyk

Týdenní časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu deklarovaného vzdělávacího programu. Žákům osmého ročníku škola nabízí volitelný předmět konverzace v německém jazyce. Zájemci jsou připravováni k předmětové olympiádě. Učivo je vyučujícími plánováno v souladu s příslušnými osnovami. Porušování osnov nebylo zjištěno. Příprava hospitovaných hodin byla celkově na průměrné úrovni.

Výuku němčiny zajišťují dvě vyučující, většinu hodin učitelka bez pedagogické a odborné způsobilosti předepsané pro výuku na základní škole, která však z německého jazyka vykonala základní státní zkoušku. Výuka probíhá v různých kmenových učebnách, méně v jazykové pracovně, nejčastěji v tzv. učebně německého jazyka, bez výraznějšího zázemí, s jen omezenou výzdobou k aktualizaci učiva. Část jedné sledované hodiny proběhla v počítačové pracovně. K dispozici je přenosná zvuková technika, žáci mají moderní učebnice, běžné školní a domácí sešity, sešity na slovní zásobu. V hodinách byly využity různé kartičky, skládanky, kopírované texty a pod. Základní psychohygienické podmínky byly na běžné úrovni. V jedné hodině citelně chybělo střídání pestřejších forem práce nebo možnost relaxace a odlehčení, při hodině konverzace měli žáci přiměřenou příležitost relaxovat.

Hospitováno bylo ve třech hodinách. V sedmém ročníku převládal tradiční styl výuky, zkoušení slovíček, doplňování a překlad. Rámec klasického pojetí přesáhlo zařazení pantomimického vyjadřování sloves. Učivo bylo dostatečně upevněno. Těžiště nácviku slovní zásoby je přenášeno na domácí přípravu. Diferenciace vzhledem ke schopnostem žáků pozorována v podstatě nebyla, chybělo využití zvukové nebo jiné didaktické techniky. Pestřejší průběh měla hodina konverzace, kde se objevily některé skupinové aktivity a činnostní formy. V devátém ročníku žáci nejprve klasicky prováděli překlad podle diktátu, psali věty na tabuli a tradičním způsobem byli zkoušeni ze znalosti slovní zásoby. Využití výukových programů v PC v druhé části hodiny bylo ponecháno na aktivitě žáků. Převážně se jednalo pouze o vyhledávání německých ekvivalentů. Učitelka se třemi žáky připravovala předmětovou olympiádu, vyhodnocení práce ostatních žáků bylo pouze formální.

Na počátku sledovaných hodin učitelka neopomněla sdělit program a cíle výuky. Kromě několika málo skupinových a činnostních aktivit se motivace žáků opírala hlavně o klasifikační zkoušení a vnější autoritu. Přes pobízení a napomínání se vyučující nedařilo u několika žáků sedmého ročníku udržet soustavnější pozornost. Pozorovaná klasifikace byla přiměřená. Pozitivem byla snaha o zapojení žáků do analýzy chyb a do hodnocení práce spolužáků. Rezervy jsou ve frekvenci kontroly školních sešitů a slovníčků.

Žáci znali a dodržovali pravidla vzájemné komunikace. Mírné projevy nekázně učitelka dokázala usměrnit. V jedné hodině, při poklesu motivace, udržovala kázeň pomocí autoritativních příkazů. Prostor pro vyjadřování a obhajování myšlenek žáci dostávali a využívali jen velmi omezeně. Formulování vlastních vět v německém jazyce většinou citelně chybělo.

Celkově byla pozorovaná výuka německého jazyka hodnocena stupněm průměrný.

Zeměpis, chemie

V souladu s učebním plánem se vyučuje zeměpisu v šestém, sedmém a devátém ročníku po dvou hodinách, v osmém ročníku po jedné hodině týdně. Časová dotace chemie činí v osmém i devátém ročníku v souladu s učebním plánem dvě hodiny týdně. Laboratorní práce byly podle záznamů v třídních knihách v uplynulém školním roce plněny. Plánované i probírané učivo odpovídalo osnovám předmětů. Příprava vyučujících na sledované hodiny měla celkově průměrnou, v jednom případě podprůměrnou úroveň.

Zeměpisu vyučují dvě učitelky bez předepsané odborné i pedagogické způsobilosti a s krátkou, respektive nulovou pedagogickou praxí. Výuku chemie zajišťuje zkušená učitelka s předepsanou kvalifikací. Pro zeměpis je určena průměrně zařízená a vybavená učebna s novým žákovským nábytkem, ve sledovaných hodinách byly k dispozici nástěnné mapy, žákovské atlasy, učebnice, sešity, slepé mapky. Chemii se vyučovalo v odborné pracovně chemie a fyziky vybavené moderním žákovským nábytkem a demonstračním stolem.

V pracovně není zdroj plynu, užití lihových kahanů ztěžovalo předvedení demonstračních pokusů. Žáci měli učebnice, poznámkové sešity a kopírované testy. Základní hygienické podmínky byly v hodinách vytvořeny a dodrženy.

Vzhledem k nárůstu absence vyučujících v průběhu inspekce bylo možno sledovat pouze některé plánované hodiny. Organizace hodin se lišila podle profesních předpokladů jednotlivých vyučujících. Hodina zeměpisu v sedmém ročníku byla sice vedena se snahou o zařazení žákovských činností, organizace ale nebyla učitelkou zcela zvládnuta a výuka měla spíše podprůměrný efekt. Průměrně hodnocená hodina zeměpisu v osmém ročníku byla založena na řízeném rozhovoru a na práci žáků s mapou a se slepými mapami; zařazeno bylo např. zakreslování podle diktátu, učivo bylo dostatečně exponováno a procvičeno, objevily se drobné organizační prostoje. V obou hodinách citelně chyběla práce s alternativní literaturou, bohatší obrazový materiál, film nebo videonahrávka. Vyučující chemie předvedla po frontálním ústním opakování dokonale zvládnutou klasickou práci s převahou výkladu, ilustrovanou v závěru hodiny zajímavými a efektními demonstračními pokusy. Ve všech zhlédnutých hodinách bylo učivo probíráno jednotně, bez diferenciací vzhledem ke schopnostem žáků.

V úvodu hodin byl vždy sdělen program a cíle výuky, v průběhu hodin byli žáci pozitivně povzbuzováni, ale i napomínáni. Motivaci žáků k práci a k pozornosti se učitelkám dařilo po většinu času udržet. Při zeměpisu chyběla názorná ilustrace učiva a závěrečné zhodnocení práce skupin či třídy, sešity žáků nejsou pravidelně účinně kontrolovány. Klasifikace v hodinách nebyla pozorována. Podle katalogových listů žáků se však v uplynulých klasifikačních obdobích objevuje řada demotivujících známek z chemie i ze zeměpisu.

Žáci vesměs dodržovali pravidla vzájemné komunikace, i méně zkušené učitelky dokázaly korigovat nežádoucí projevy chování žáků a vytvořit atmosféru důvěry. Zkušená učitelka chemie měla u starších žáků přirozenou a samozřejmou autoritu. Při zeměpisu měli žáci více prostoru k vyjadřování vlastních myšlenek a při skupinové práci prokázali i schopnost věcného dorozumění.

Celkově byla výuka zhlédnutá ve zvolené skupině předmětů hodnocena stupněm průměrný.

Matematika na 1. stupni

V souladu se schváleným učebním plánem jsou v 1. ročníku vyučovány čtyři hodiny matematiky týdně, ve 2. až 5. ročníku se předmět vyučuje s pětihodinovou týdenní dotací. Zpracované časové tematické plány učiva odpovídaly učebním osnovám, ve 3. ročníku však obsahovaly i učivo vyššího ročníku (souměrnost, kruh, kružnice, konstrukce trojúhelníku, rovnostranný trojúhelník). Kontrolou třídních knih za školní rok 2000/2001 bylo zjištěno probírání učiva nad rámec učebních osnov v matematice ve 3. a 4. ročníku (ve 3. ročníku souměrnost, kruh, kružnice, konstrukce trojúhelníku; ve 4. ročníku orientace v rovině, souřadnice). Bezprostřední příprava na hospitované hodiny byla většinou dobrá, dílčí rezervy byly v některých hodinách v oblasti plánování využívání učebních pomůcek a didaktické techniky, nedostatky byly v přípravě hodiny ve IV. A.

Výuku zajišťuje deset třídních učitelek, z nichž pouze čtyři mají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost, jedná má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 2. stupni. Z celkového počtu 48 hodin matematiky týdně je vyučujícími s příslušnou odbornou i pedagogickou způsobilostí odučeno pouze 19 hodin (39,6 %).

Výuka probíhá v esteticky zařízených kmenových učebnách. Vybavení učebními pomůckami je na běžné úrovni, některé základní pomůcky nejsou k dispozici v dostatečném množství (např. žákovská desítková počítadla, demonstrační modely těles). Používané učební texty v 1. až 4. ročníku jsou součástí ucelené řady, 5. ročník používá učební texty jiného vydavatelství.

Rezervy jsou ve vybavení audiovizuální technikou a ve využívání výukových počítačových programů.

Zařazení matematiky v rozvrhu hodin odpovídalo pedagogickým a psychohygienickým zásadám, s výjimkou V. A, kde byl předmět zařazen ve dvou případech až na čtvrtou vyučovací hodinu. Relaxační aktivity byly účelně zařazovány zvláště v hospitovaných hodinách v nižších ročnících. Nedostatky v oblasti psychohygienických podmínek byly v některých třídách v kvalitě žákovského nábytku (nepřiměřená výška stolků a židlí, kývající se stolky), špatné čitelnosti zápisů na tabuli (poškozený povrch, nevhodná barevná křída) a chybném posazení praváka a leváka v lavici. Výuku jedné z hospitovaných hodin výrazným způsobem narušila připravená akce žáků 9. ročníku tzv. „Mikulášský projekt“ (viz další významná zjištění).

Z hlediska používaných forem a metod práce převažovala ve všech sedmi hospitovaných hodinách frontální výuka formou společné a samostatné práce, pouze v jednom případě byla zařazena skupinová práce. Většina vyučujících se však snažila často střídat činnosti a zařazovat zábavné a soutěživé formy práce. V žádné z hospitovaných hodin nebyla využita didaktická technika ani výukové počítačové programy. Ve třech hodinách byly zaznamenány drobné odborné nepřesnosti (nesprávný zápis rovnosti, chybně uvedený příklad geometrického obrazce), v jednom případě hrubá věcná chyba v zadání samostatné práce. Nižší efektivitu měly závěrečné části některých vyučovacích hodin (chybějící shrnutí a systematické utřídění učiva), celkově nízkou efektivitu měla hospitovaná hodina ve IV. A.

Úvodní motivace použitá ve většině hospitovaných hodin měla nejčastěji formu seznámení s programem hodiny. Zvláště v nižších ročnících sloužilo k motivaci a aktivizaci žáků průběžné slovní hodnocení jejich práce, závěrečné hodnocení práce žáků bylo provedeno v pěti hospitovaných hodinách. Pouze ojediněle byly zařazovány příklady z praxe, mezipředmětové vztahy nebyly využity v žádné z hospitovaných hodin. Informace o prospěchu a hodnocení žáků jsou rodičům předávány prostřednictvím „měsíčních přehledů“, většina vyučujících dává rodičům k dispozici písemné projevy žáků (desetiminutovky, samostatné práce).

Ve většině hospitovaných hodin měly učitelky u žáků přirozenou autoritu, žáci převážně respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování. V jedné z hospitovaných hodin byly zaznamenány hrubé projevy nekázně žáků (pokřikování, překřikování, nedodržování pravidel komunikace atd.), které výrazným způsobem narušovaly průběh výuky.

Výuka matematiky na 1. stupni byla celkově hodnocena jako průměrná.

Matematika na 2. stupni

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu deklarovaného vzdělávacího programu. Oproti minimální časové dotaci matematiky je tento plán posílen o jednu hodinu, konkrétně v devátém ročníku. To má zvláště pro žáky připravující se na budoucí studium ve středních školách pozitivní vliv na výsledky výuky. Obsah probíraného učiva, který mají vyučující jednotlivých ročníků zpracován v časových tematických plánech, odpovídá osnovám. Koordinaci zařazování jednotlivých témat učebních osnov do ročníků zajišťuje předmětová komise. Sled těchto témat v daném ročníku je většinou ponecháván dle učebnic, čímž se stává, že není uváděno učivo v souladu s požadavky jiných předmětů. Výuka matematiky je doplňována nepovinným předmětem technické kreslení. Bezprostřední příprava jednoho vyučujícího měla zásadní nedostatky.

Matematice na druhém stupni vyučují tři učitelé. Pouze dva z nich mají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Nekvalifikované obsazení výuky matematiky mělo ve dvou sledovaných hodinách výrazný vliv na kvalitu výuky. I z tohoto důvodu je půlení všech hodin v

6. ročníků u aprobovaného učitele neadekvátní k podmínkám v této škole.

Výuka matematiky z části probíhá v odborné učebně matematiky, ale její vybavení se od jiných učeben liší pouze několika nástěnnými transparenty. Vybavení dalšími učebními pomůckami je velmi skromné a v posledních několika letech nebylo nijak výrazně doplňováno. V učebně informatiky jsou počítače kromě jiného vybaveny i některými matematickými výukovými programy. Kontrolou zápisů třídních knih z minulého školního roku bylo zjištěno, že využívání těchto programů je sporadické. Ani v jedné z pěti hospitovaných hodin nebyly využity matematické pomůcky, ani audiovizuální technika, i když by to v některých sledovaných hodinách zefektivnilo výuku. Používané učebnice jsou součástí ucelené řady. Nedostatkem byly lavice popsané vulgárními a jinými výrazy ve výše zmíněné učebně.

Při výuce převažoval konzervativní přístup spočívající v dominantním postavení učitele a ve stereotypní frontální formě výuky s minimálním aktivním zapojením žáků. Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že někteří vyučující zařazují do výuky drobné projekty s využitím znalostí žáků z dalších předmětů. Výstupem byly velmi zdařilé žákovské práce. Výrazným nedostatkem ve sledovaných hodinách byl minimální prostor pro samostatnou práci žáků a dále nediferenciování práce vzhledem k nadanějším nebo naopak pomalejším, či integrovaným žákům. V jedné hodině došlo k zadání písemné práce nepřiměřené možnostem většiny žáků daného ročníku. K dílčím nedostatkům patří i nezvládnutí časového rozvržení naplánovaného učiva. Ve sledovaných hodinách se po odborné stránce vyskytovaly pouze drobné a formální nedostatky.

Vstupní motivace měla zpravidla jen formu seznámení s programem hodiny. Průběžné motivační hodnocení i ocenění snahy, pokroku a výsledků žáka bylo pozorováno u jednoho vyučujícího. U druhého převládala kritika neúspěchů a nedostatků, taktéž předložená klasifikace celé třídy neměla motivující charakter. Výrazným nedostatkem v klasifikaci tohoto učitele byla i frekvence ústního zkoušení. Někteří žáci měli i devět známek, zatímco pětina žáků této třídy známku ani jednu. Nedostatek motivace vedl v těchto třídách k rezignaci žáků a k nežádoucím projevům.

Úroveň písemností žáků v jednotlivých třídách je rozdílná, závislá na individuálních schopnostech žáků a odpovídající míře pozornosti, kterou jí učitelé věnují. Verbální projev vyučujících byl srozumitelný a přiměřený věku žáků.

Výuka matematiky na 2. stupni byla na podkladě zjištěných skutečností hodnocena celkově jako průměrná.

Fyzika

Předmět se vyučuje v 6. až 8. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací, v 9. ročníku je týdně vyučována jedna hodina fyziky. Uvedené hodinové dotace odpovídají schválenému učebnímu plánu (celkově jsou o hodinu vyšší než je minimum stanovené učebním plánem). Aktuálně probírané učivo i zpracované časové tematické plány byly v souladu s učebními osnovami. Z hlediska přípravy hospitovaných hodin byly u jednoho z vyučujících patrné výrazné rezervy z hlediska přípravy vhodných učebních pomůcek a promyšlení použitých didaktických postupů.

Výuku zajišťuje v 6. ročníku zkušená vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro chemii a základy průmyslové výroby na 2. stupni základní školy, fyziku však vyučuje prvním rokem. V 7. až 9. ročníku vyučuje fyziku začínající učitel bez odborné a pedagogické způsobilosti. Chybějící způsobilost a nedostatek praxe ve výuce předmětu výrazným způsobem poznamenaly průběh výuky v hospitovaných hodinách.

Pro výuku předmětu je využívána odborná pracovna fyziky a chemie. Je vybavena novým nábytkem (učitelský stůl, žákovské stolky a židle), který však z hlediska praktické výuky fyziky

nevyhovuje malými rozměry pracovní plochy. Jednotlivá žákovská pracoviště nejsou vybavena rozvody elektrické energie, vody a odpadů. Z důvodu zařazení výuky fyziky (resp. fyziky a chemie) ve dvou třídách na stejnou vyučovací hodinu, musí výuka v některých případech probíhat i mimo odbornou pracovnu. Vybavení učebními pomůckami je standardní. Převažují starší pomůcky, za poslední čtyři roky byla zakoupena pouze jediná nová pomůcka. Používané učební texty odpovídají dříve platným učebním dokumentům MŠMT čj. 18 730/91-20.

Pozitivem většiny z pěti hospitovaných hodin byla z hlediska forem a metod výuky snaha o provádění demonstračních a frontálních experimentů, které však nesloužily k vyvozování učiva samotnými žáky, ale pouze k ověření poznatků již sdělených učitelem. Navíc v některých případech nebylo provedeno zobecnění závěrů z prováděných pokusů. Výukové cíle v některých případech neodpovídaly aktuálnímu stavu tříd. Rezervy byly v přehledném a systematickém utřídění učiva při předávání nových poznatků, nebyl kladen důraz na základní učivo. Často byly uváděny nadbytečné a podružné podrobnosti, odvádějící žáky od podstaty probíraných jevů. Zapisované poznámky, diktované vyučujícím, nebyly v některých případech dostatečně formulačně promyšleny. V sešitech žáků je velké množství gramatických i věcných chyb (v označení fyzikálních veličin a jejich jednotek), některá řešení výpočtových úloh jsou nedokončená, poznámky z dříve probíraného učiva jsou nepřehledné a nesystematické. V jedné z hospitovaných hodin byly zaznamenány odborné chyby.

Žáci byli velmi málo motivováni, často chyběla jejich úvodní i průběžná motivace a aktivizace. Pozitivem v této oblasti bylo uvádění příkladů z praxe na probírané učivo. Hodnocení žáků v průběhu hodin se objevovalo spíše ojediněle, celkové hodnocení práce žáků v závěrečných fázích hodin nebylo prováděno.

Ve dvou hodinách žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování, ve zbývajících třech však byly zaznamenány dílčí projevy nekázně (pokřikování, nerespektování pokynů vyučujících), které částečně narušovaly výuku. Dostatečně nebylo dbáno na rozvoj komunikativních dovedností žáků, často chybělo vedení žáků k formulování víceslovních odpovědí a používání odborné fyzikální terminologie.

Výuka fyziky byla celkově pouze vyhovující.

Přírodopis

Minimální časová dotace tohoto předmětu je posílena jednou hodinou. Tematické plány mají vyučující připraveny pro všechny ročníky. Tyto plány a zhlédnuté zápisy v třídních knihách jsou v souladu s osnovou tohoto předmětu. Při sestavování tematických plánů došlo k zásadním změnám sledu jednotlivých tematických celků, a tím by mohlo dojít k obtížné dostupnosti některých sezónních materiálů (např. téma „Krytosemenné“ naplánováno na listopad). Volitelné nebo jiné zájmové útvary s orientací na přírodovědné obory škola nenabízí. V současné době probíhá pro žáky na druhém stupni dlouhodobá poznávací soutěž, která je jednou týdně vyhodnocována.

Jedna ze tří vyučujících má příslušnou pedagogickou a odbornou způsobilost. Zbylí dva jsou bez uvedené kvalifikace, jeden z nich si v současné době doplňuje studiem kvalifikaci. Po odborné stránce nemělo chybějící vzdělání vliv na výuku. Nedostatky se projevíly u jednoho vyučujícího spíše v organizaci a v použitých formách a metodách ve výuce.

Výuka probíhá v učebně přírodopisu, která je vkusně vyzdobena malbou stěn s přírodními motivy. Též vybavení učebními pomůckami má velmi dobrou úroveň. Jejich vystavení na chodbách školy nebo i v ředitelně školy má pozitivní vliv na vztah žáků k tomuto předmětu. Využití těchto pomůcek v hodinách bylo nenásilné a velkou měrou přispělo k aktivnímu učení žáků.

Dvě ze tří sledovaných hodin byly velmi dobře připraveny. V jedné docházelo k postupnému vyvozování jednotlivých souvislostí a pojmů žáky, přičemž vznikl dostatečný prostor pro řízenou komunikaci žáků. Cílená práce s chybou měla podstatný vliv na udržení pozornosti žáků po celou hodinu. V části druhé hodiny proběhla zdařilá skupinová práce. Efektivita třetí hodiny byla velmi snížena překreslováním tabulky z učebnice. Dalším negativem jedné z hodin byla písemná prověrka, u které nebyla zajištěna objektivita zkoušení. Též forma tohoto zkoušení byla náročná a žákům neposkytla dostatek prostoru pro vlastní úvahy. Jedna hodina byla značnou měrou narušena „Mikulášským projektem“ devátého ročníku, který měl nevyhovující formu. Pravidelně jsou v průběhu roku organizovány laboratorní práce ve všech ročnících.

V úvodu hodiny byli žáci seznámeni s cílem hodiny. K průběžné motivaci, kromě již zmíněných, přispívalo ve dvou sledovaných hodinách ocenění výkonů žáků a hladký bezproblémový průběh hodin. Organizační nedostatky v již zmiňované třetí hodině přispěly k pasivitě žáků.

Pravidla komunikace vesměs žáci dodržovali. Prostor pro formulování vlastních myšlenek měli žáci především v šestém a devátém ročníku. Během skupinové práce měli možnost ke vzájemné spolupráci. Úroveň komunikace učitelů byla nadprůměrná.

Celková úroveň výuky přírodopisu ve sledovaných hodinách byla velmi dobrá.

Tělesná výchova

Výuka tělesné výchovy odpovídá svou hodinovou dotací a obsahem schválenému vzdělávacímu programu. Součástí osnov třetího a čtvrtého ročníku je plavecký výcvik. Pro žáky sedmých tříd škola organizuje lyžařský výcvik. Kromě hodin tělesné výchovy škola nabízí několik sportovních zájmových útvarů a možnost sportovního vyžití žáků účastí na různých sportovních soutěžích. Škola organizuje různé výlety a školy v přírodě, kde je mimo jiné naplňován tématický celek turistika a pobyt v přírodě. O velké přestávce mají žáci možnost hrát stolní tenis. Všechny učitelky mají zpracovány časově tématické plány. Aktuální příprava vyučujících na sledované hodiny byla velmi dobrá a promyšlená.

Z dvanácti vyučujících tohoto předmětu má polovina odbornou a pedagogickou způsobilost, ostatní jsou bez příslušné kvalifikace. Tento fakt neměl ve sledovaných hodinách vliv na kvalitu výuky.

Ve škole jsou dvě tělocvičny, z nichž menší, vzniklá rekonstrukcí jedné větší místnosti, je využívána žáky do třetího ročníku. Vybavení této tělocvičny je minimální a umožňuje organizaci některých kolektivních her a soutěží pouze v omezené míře. Vyučující vzhledem k nefunkčnosti uzávěrů topení byli nuceni během výuky otevřít okna spolu s mříží, která se mohla stát při některých sledovaných činnostech příčinou úrazu. Vybavení větší tělocvičny je průměrné a je průběžně doplňováno. Nadstandardně je škola vybavena softbalovým materiálem. Při hře košíkové citelně chyběly v tělocvičně postranní čáry. Dále je pro výuku využíváno přilehlé antukové hřiště spolu s doskočištěm pro skok daleký.

Ve všech hodinách byla respektována struktura vyučovací jednotky obvyklá při výuce tohoto předmětu. Cvičení zařazená do úvodních částí hodin měla postačující intenzitu a byla přiměřená fyziologickým a anatomickým předpokladům žáků. Cílem hlavních částí hodin bylo opakování a procvičování již dříve osvojených činností. Nároky kladené na žáky odpovídaly jejich věku a umožňovaly žákům poznat vlastní pohybové možnosti. Učitelky na prvním stupni kladly důraz na hravé pojetí hodin a na druhém stupni na rozvoj obratnostních předpokladů a na členění dívčích a chlapeckých zájmů. Vyučující dbají na individuální předpoklady jednotlivých žáků, povzbuzují méně nadané žáky a hodnotí je za dílčí úspěchy.

Žáci byli seznámeni s cílem a programem v úvodní části hodiny při společném nástupu. K dalším pozitivním motivačním nástrojům vyjma již uvedených, patřily snaha o zlepšení výkonů žáků, povzbuzování, pochvala, soutěživá cvičení, volba spoluhráčů, taktní opravování chyb, či dlouhodobá soutěž jednotlivců a tříd. V jiných hodinách bylo podněcujícím faktorem cvičení při hudbě nebo zpívané písničky. Závěrečná zhodnocení hodin se týkala spíše posouzení chování žáků.

Žáci plnili pokyny vyučujících a dodržovali stanovená pravidla chování. Vyučující jsou informováni o zdravotních problémech žáků a respektují je. Učitelky měly přirozenou autoritu a pěkný vztah k žákům. Při nácviu sportovních her využívali žáci příležitost k vzájemné spolupráci a toleranci.

Celková úroveň výuky tělesné výchovy ve sledovaných hodinách byla velmi dobrá.

Informatika

V souladu se schváleným učebním plánem se informatika vyučuje jako volitelný předmět v 7. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Ve vzdělávací nabídce školy jsou pro žáky 4. až 6. ročníku dva kroužky se zaměřením na práci na PC (v rozsahu jedné hodiny týdně). Zpracovaný časový tematický plán volitelného předmětu a učivo probírané v hospitovaných hodinách byly v souladu s učebními osnovami.

Výuku informatiky zajišťuje učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti, s kratší pedagogickou praxí.

K výuce je využívána odborná počítačová učebna, v době inspekce pouze s osmi funkčními žákovskými pracovišti. Výzdoba pracovny je vzhledem k výuce předmětu podnětná, rezervy jsou v softwarovém vybavení, které není na všech využívaných PC stejné. Žáci nemají k dispozici žádné učební texty.

Výuka probíhá v jednom dni ve dvou po sobě následujících odpoledních vyučovacích hodinách. Z hlediska psychohygienických podmínek byly hospitované hodiny vhodně členěné, tempo výuky bylo přiměřené.

Obě hospitované hodiny byly typické frontální výukou. Jejich pozitivem byla snaha o propojení teoretického učiva s jeho praktickým využitím při práci s textovým editorem. Předávané poznatky však nebyly vždy přehledně a systematicky utříděné, při zadávání samostatné práce zcela chyběla diferenciací vzhledem k rozdílné úrovni vědomostí a dovedností žáků. Nižší efektivitu měla také závěrečná část druhé hospitované hodiny, zcela chybělo závěrečné shrnutí nově probíraného učiva.

Úvodní motivace byla nahrazena seznámením s cílem vyučovací jednotky, k průběžné motivaci byla použita práce s textem. Vyučující se většinou dařilo udržet pozornost žáků, jejich zájem a zapojení do činností, s výjimkou závěrečné fáze druhé hodiny.

V hospitovaných hodinách byla klidná pracovní atmosféra, učitelka měla u žáků přirozenou autoritu, žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování.

Celkově byla výuka informatiky hodnocena jako průměrná.

Vlastivěda, přírodověda

Učební plán realizovaného vzdělávacího programu je ve sledovaných předmětech plněn. Předložené časové tematické plány mají rozdílnou úroveň. Většinou obsahují rozvržení tematických celků do jednotlivých měsíců bez uvedení učebního cíle a prostředků realizace. Plány čtvrtých ročníků nezohledňují odlišnou hodinovou dotaci předmětů v paralelních třídách. V tematických plánech obou ročníků není zařazeno učivo kurzu výchova ke zdraví. Kontrolou

třídních knih tříd IV. A a IV. B za školní rok 1999/2000 a V. A a V. B za školní rok 2000/2001 bylo zjištěno, že učební osnovy nebyly plněny - nebylo probráno učivo výše uvedeného kurzu. Většina hodin měla jasně stanovený výukový cíl.

Předměty vyučují čtyři učitelky, z toho jedna má příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Chybějící odbornost se v některých hodinách nepříznivě projevila v kvalitě výuky.

Škola má pro výuku předmětů standardní materiální vybavení a vyučující ho většinou využívají. Vyjma jedné hodiny, ve které se pracovalo pouze s učebnicemi, měli žáci k dispozici vhodný ilustrační materiál, diapozitivy a učební pomůcky. Organizace výuky většinou splňovala psychohygienické zásady vyučování, doba věnovaná jednotlivým činnostem byla přiměřená. Někdy vyučující zařadili také pohybové relaxační prvky. Vyučující v úvodu hodin žáky většinou informovali o jejich průběhu, ale neseznamovali je s výukovým cílem. V závěru hodin opomíjeli probírané učivo shrnout a utřídit. Převládala metoda řízeného dialogu, do kterého se aktivně zapojovali jen někteří žáci. Málo efektivní bylo individuální prověřování osvojených vědomostí bez zadání úkolu ostatním žákům. Převládalo frontální pojetí výuky. Pouze jedna učitelka zařadila skupinovou práci, při které si žáci prakticky procvičovali probírané učivo. Efektivitu této organizace poněkud snížilo nedostatečné vysvětlení pracovního postupu. Monotónní skladbu měla hodina, při které vyučující žákům předkládala hotové poznatky a nepodpořila výklad ani vhodnými učebními pomůckami.

Motivování vyučující soustředili většinou jen do úvodních částí hodin a spočívalo zejména jen v seznámení s jejich programem. Slovní hodnocení bylo převážně pozitivní, vyučující oceňovali snahu žáků. Frekvence klasifikace je sice přiměřená, ale rodiče o ní nejsou většinou dostatečně informováni. Měsíční hodnocení obsahuje pouze výslednou známku v předmětu za dané období.

Atmosféra výuky byla ponejvíce ovlivňována osobnostními postoji vyučujících. Zhruba v polovině hospitovaných hodin byl dán žákům dostatečný prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností, vlastního úsudku a jeho obhajování. Většina žáků respektovala dohodnutá pravidla chování, negativní projevy se ve sledovaných hodinách nevyskytovaly.

Výuky přírodovědy a vlastivědy byla hodnocena jako průměrná.

Občanská výchova, rodinná výchova

Časová dotace předmětu byla v souladu se schváleným učebním plánem, v 6. až 9. ročníku se týdně vyučuje jedna hodina občanské výchovy a jedna hodina rodinné výchovy. Vyučující mají zpracované časové tematické plány, které respektují osnovy a obsahově navazují na používané učebnice, pouze časový tematický plán pro občanskou výchovu v 6. ročníku není přesně sestaven dle příslušných osnov zvoleného vzdělávacího programu. Tyto dokumenty mají pro vyučující spíše formální význam. Porušení osnov nebylo shledáno. Bezprostřední příprava na hospitované hodiny z hlediska organizace, volby metod, forem a materiálního zajištění byla pouze vyhovující.

Výuku občanské výchovy a rodinné výchovy zajišťují učitelky bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti. Tento stav měl ve dvou případech negativní vliv na kvalitu vyučovacího procesu. Ve škole je zřízena odborná pracovna pro výuku občanské výchovy, z organizačních důvodů vyučování probíhalo v učebnách německého jazyka a výtvarné výchovy. Do výuky nebyly začleněny názorné pomůcky ani didaktická technika. Při jedné hodině občanské výchovy četli žáci zadané texty z učebnice, při výuce rodinné výchovy neměli učebnice k dispozici. Z hlediska dodržování psychohygienických zásad byly zjištěny nedostatky - např. v členění vyučovací jednotky, pozdní zahájení výuky, opomíjení závěrečných fází hodin aj.

Sledované hodiny byly založeny na frontálním pojetí výuky s dominantní postavením vyučujících. V jedné hodině byl zařazen výklad, který neměl jasně promyšlenou strukturu, do výuky byl také začleněn řízený rozhovor a v jednom případě referáty dvou žákyň. Hodiny nebyly pro žáky dostatečně podnětné, neboť zvolené metody a formy byly jednotvárné, žáci byli převážně pasivní. Zařazení samostatné písemné práce v samém závěru hodiny rodinné výchovy nesplnilo sledovaný záměr. Záznam učiva při občanské výchově byl prováděn bez aktivní spoluúčasti žáků, zápis na tabuli obsahoval chyby z hlediska jazykové normy. Jen v malé míře byla uplatňována zpětná vazba.

Vstupní motivace byla realizována formou seznámení s tématem hodiny. Cílená průběžná motivace ve vyučovacím procesu nebyla uplatňována. Vyučující učivo aktualizovaly, částečně se dařilo využívat žákovských poznatků z praktického života nebo znalostí z příbuzných vyučovacích předmětů. Během vyučovacího procesu byli žáci hodnoceni slovně. Celkové zhodnocení bylo v hodinách opomíjeno.

Ve zhlédnutých hodinách žáci neprojevovali kladný vztah k předmětům. V jednom případě byla zaznamenána nekázeň žáků. Mluvní projev vyučujících postrádal patřičnou kultivovanost, v jejich vyjadřování se dosti často objevovaly nespisovné prvky, jedna vyučující použila i několik slov s hanlivým zabarvením. Vyjadřování žáků se omezovala na stručné nebo pouze jednoslovné odpovědi.

Výuka občanské výchovy a rodinné výchovy je celkově hodnocena stupněm pouze vyhovující.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Úroveň průběhu vzdělávání byla celkově hodnocena stupněm průměrný.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍHO KLUBU

Školní družina a školní klub jsou součástí školy. V tomto školním roce má školní družina dvě oddělení a v rámci školního klubu pracuje jedenáct zájmových kroužků. Počet zapsaných žáků je v souladu s platnými právními předpisy a schválenou kapacitou obou školských zařízení.

Provoz školní družiny je zajišťován ráno před zahájením vyučování v jednom oddělení, odpoledne ve dvou odděleních. Rozsah provozu se řídí potřebami zákonných zástupců a je s nimi na počátku školního roku projednáván. Školní klub pracuje v odpoledních hodinách.

Činnost školní družiny zajišťují dvě vychovatelky v přepočtu na 1,5 pracovního úvazku, z toho jen vedoucí vychovatelka splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Činnost školního klubu, respektive zájmových kroužků, zabezpečují vychovatelé (učitelé) v přepočtu cca na 0,5 úvazku.

Družina má k dispozici prostornou hernu, kterou současně využívají obě oddělení. Její vybavení i vnitřní uspořádání jsou funkční a podnětné. Sportovní aktivity organizované v rámci družiny probíhají občas také v tělocvičně. Školní klub pracuje v kmenových třídách a odborných učebnách. Z přehledu docházky v ranní družině vyplývá, že ji nepravidelně navštěvují i žáci, kteří nejsou přihlášení k trvalé docházce. V některých dnech vychovatelka umožnila účastnit se činnosti družiny více jak 25 dětem. Tím došlo k překročení maximálního

povolného počtu aktuálně přítomných žáků.

Ve vedení povinné dokumentace nebyly shledány nedostatky. Ve vnitřním řádu školní družiny a materiálu Školní družina - školní rok 2001/2002 - Smečno jsou uvedeny údaje o provozní době družiny, které spolu vzájemně nekorespondují.

Činnost družiny se řídí rámcovým programem práce pro dané pololetí školního roku. Nabídka aktivit je různorodá, stejně jako nabídka zájmových kroužků ve školním klubu. Školní družina každoročně organizuje letní prázdninový tábor.

Zhlédnuté činnosti byly dostatečně pestré, pro žáky zajímavé a vhodně motivované. Promyšleně byly střídány jak aktivity odpočinkové, tak zájmové. Děti se jich účastnily se zájmem. V přátelské atmosféře děti bez problémů dodržovaly dohodnutá pravidla jednání a měly prostor rozvíjení vlastní fantazie, tvořivosti i spolupráce. V rámci činnosti školní družiny se děti mohou připravovat také na školní vyučování.

Činnost školní družiny a školního klubu je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Záměry z hlediska dlouhodobého rozvoje školy jsou zpracovány v dokumentu „Koncepce ZŠ Smečno“ pro období od školního roku 1999/2000 do školního roku 2002/2003. Některé záměry tohoto plánu nevychází z analýzy současného stavu a mají místy formální charakter. Celoroční plán větší měrou nenavazuje na tuto koncepci, jeho obsahem je soupis akcí školy se stanovením odpovědnosti a termínem konání. Při sestavování ročního plánu ředitelka vychází z podnětů a připomínek pedagogických pracovníků. Projednání koncepčních záměrů a ročního plánu se zřizovatelem, pedagogickými pracovníky, rodiči nebo radou školy není dokumentováno. Na roční plán navazují měsíční plány, které jediné jsou veřejně publikovány na informační nástěnce ve sborovně.

Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno částečné neplnění učebního plánu prvního stupně ve školním roce 2001/2002 z důvodů pravidelného odpadání dvou třetin vyučovací hodiny českého jazyka v prvním pololetí ve čtvrtých ročnících vzhledem k organizování kurzu plavání. Rovněž na druhém stupni nebyla ve dvou týdnech školního roku 2001/2002 splněna celková týdenní hodinová dotace povinných předmětů v 7. až 9. ročníku. Učební plán nabízí žákům druhého stupně výběr ze šesti volitelných předmětů a jednoho nepovinného předmětu. O nabídce z třinácti zájmových útvarů je mezi žáky velký zájem.

Časové tematické plány mají vyučující zpracovány pro všechny předměty, v některých byly zjištěny četné nedostatky, které jsou uvedeny v kapitole „Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání“.

Ve škole je evidováno 52 žáků s vývojovou poruchou učení. Pro tento školní rok jsou pro všechny žáky, na které škola žádá navýšený normativ, zpracovány individuální vzdělávací plány. Mají formu dohody mezi rodiči a školou. Všichni žáci mají z pedagogicko-psychologické poradny doporučení k integraci. Ve školním roce 2001/2002 funguje devět skupin nápravy SPU a škola korekci zajišťuje až do devátého ročníku.

Oblast plánování byla hodnocena jako průměrná.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky a ekonomická pracovnice. Zástupkyně ředitelky a ekonomická pracovnice mají v rámci platné organizační struktury písemně stanovené přenesené pravomoci. Do kompetence zástupkyně ředitelky spadá i řízení odloučeného pracoviště (1. až 3. ročník), v době její nepřítomnosti je stanovena pověřená pracovnice, která je zároveň vedoucí metodického sdružení 1. stupně. Dalšími metodickými orgány ve škole jsou předmětové komise (společenských věd a českého jazyka, matematiky, cizích jazyků, přírodních věd, tělesné výchovy, výchov a činností a specifických poruch učení).

K předávání podnětů k činnosti školy od jejich žáků slouží žákovský parlament. Jako poradní orgán ředitelky školy byla zřízena pedagogická rada, její pravidelná jednání se konají pětkrát ročně. Stručné zápisy uvádějí výsledky klasifikace a hodnocení chování žáků (bez zdůvodnění udělených výchovných opatření) a informace organizačního charakteru. K předávání informací a organizačních pokynů slouží pracovní porady. V tomto školním roce byla ve dvou případech svolána pedagogická rada resp. pracovní porada v době vyučování, čímž došlo k nesplnění učebního plánu v 6., 7. a 8. ročníku ve čtvrtém a jedenáctém školním týdnu.

Organizaci výchovně vzdělávací činnosti upravuje rozvrh hodin a řád školy. Vyučování začíná v 7:55, vyučovací hodiny trvají 45 minut. Přestávky jsou desetiminutové, po 2. vyučovací hodině je přestávka v trvání 20 minut. Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním trvá 65 minut. Žáci prvního ročníku mají v jednom sledu nejvýše čtyři vyučovací hodiny, ve druhém až čtvrtém ročníku pět vyučovacích hodin, v pátém až devátém ročníku šest vyučovacích hodin. Žáci pátého ročníku mají v jednom dni nejvýše šest vyučovacích hodin, žáci šestého až devátého ročníku nejvýše sedm vyučovacích hodin. V některých případech není rozvrh hodin sestaven s ohledem na materiální podmínky školy (nemožnost využívání pomůcek v paralelních třídách, obsazení odborné pracovny fyziky a chemie) a pedagogické a psychohygienické zásady (výuka předmětu s dvouhodinovou dotací ve dvou po sobě následujících pracovních dnech, výuka cizích jazyků a matematiky čtvrtou a pátou vyučovací hodinu). Sestaven je rozpis dozorů, v průběhu inspekční činnosti však bylo zjištěno, že v některých případech nebyl zabezpečen dozor za chybějícího učitele.

Předložený Školní řád ZŠ Smečno má příslušné administrativní náležitosti (datum vydání, razítko školy, podpis ředitelky), jeho součástí je Vnitřní řád školy. Nevýhodou tohoto uspořádání je, že některá ustanovení jsou duplicitně uváděna v obou dokumentech. Přílohou Školního řádu ZŠ Smečno jsou tzv. „výnosy ředitelky školy“. Některé z nich mají z hlediska obsahu výrazné nedostatky (např. kolektivní postih třídy za poškození majetku školy nezjištěným viníkem).

Nedostatek byl zjištěn v organizaci opravných komisionálních zkoušek z dějepisu konaných 29. srpna 2001 (přisídící člen zkušební komise neměl aprobaci pro předmět, z kterého byla zkouška konána, nebo pro příbuzný předmět), v organizaci činnosti školní družiny a v dokumentech stanovujících dobu provozu tohoto zařízení (viz str.14).

K zajištění průběžné informovanosti rodičů o průběhu vyučování a výchovy žáků slouží v 1. a 2. ročníku notýsky. Ve vyšších ročnících dostávají rodiče tzv. „měsíční výpisy z klasifikace“, které však uvádějí pouze celkové hodnocení prospěchu žáka v předmětu, zcela v nich chybí informace o tom, jak žák zvládá konkrétní učební látku. Další informace mohou rodiče získat při konzultacích a při třídních schůzkách (konají se pouze dvakrát ročně). V průběhu inspekce nebylo školou dokladováno prokazatelné informování rodičů o termínech konzultací. Nepravidelně vydává škola pro rodiče žáků Informatorium.

Název předloženého dokumentu Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy ve školním roce 2000/2001 neodpovídá přesně dikci příslušné právní normy. Dokument má dobrou

grafickou úpravu a přiměřený rozsah (čtrnáct stran textu). Zpráva neobsahuje údaje o zápisu do 1. ročníku.

Celkově bylo organizování hodnoceno jako pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka při vedení pracovníků uplatňuje především prvky autoritativního a v menší míře demokratického stylu řízení. Personální podmínky školy do značné míry předurčují obtížnost pedagogického vedení a motivování pracovníků. Z hlediska příslušné pedagogické a odborné způsobilosti škole chybějí především učitelé pro výuku na 1. stupni, učitelé fyziky, zeměpisu, občanské a rodinné výchovy, cizích jazyků. Z celkového počtu 23 pedagogických pracovníků je bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti 10 vyučujících. Zajištění kvalitních pedagogů s požadovaným vzděláním je pro vedení školy problémem, který musí každoročně řešit. Z hospitovaných hodin vyplývá, že učitelé jsou vedením školy málo motivováni k efektivnímu využívání učebních pomůcek, didaktické a výpočetní techniky ve výuce. Výrazné rezervy byly zjištěny v úrovni metodického a odborného vedení vyučujícího fyziky a některých vyučujících s krátkou pedagogickou praxí na 1. stupni. Výskyt řady dostatečných známek na jedné straně a převažující frontální způsob výuky na druhé straně nenasvědčí o účinném vedení vyučujících k roli moderního učitele. Někteří vyučující dostatečně nerespektují opatření a úkoly uložené vedením školy při rozbořech hospitovaných hodin.

Hodnocení pracovníků je prováděno průběžně při rozbořech hospitovaných hodin. Pro přidělování nadtarifních složek platu zpracovala ředitelka kritéria, která nejsou zcela známá všem pedagogickým pracovníkům.

Prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly vynakládány účelově a prakticky vyčerpány. Z celkové dotace 14.000,- Kč bylo 5.334,- Kč utraceno za semináře, 1.194,- Kč na cestovné a 7.471,60 Kč za knihy a publikace. Ve výčtu realizovaných seminářů podle dostupných možností převažují témata k rozšíření odbornosti v předmětu, k obsahu učiva nebo k vedení školy, k vedení povinné dokumentace a pod. Náměty k učitelské osvětě a k modernizaci forem a metod výuky jsou v menšině. Na osvětlu učitelů a rozvoj metod je pamatováno v plánu DVPP ve zbývajících částech školního roku, včetně osvětly k problematice šikanování. Čtyři vyučující dálkově studují na pedagogické fakultě.

Učitelská knihovna je v posledních letech poměrně kvalitně doplňována. Nakupována je řádově stovka knih ročně. Například za rok 2001 bylo zakoupeno (ke 4. prosinci) 104 svazků. Titulů, které je možno hodnotit jako studijní materiál k pedagogické a metodické osvětě, je zhruba jedna třetina (včetně SPU). Knihovna je řádně spravována, podle výdejků je zřejmé, že řada učitelů s literaturou pracuje. Drobnou technickou nevýhodou je umístění knihovny na detašovaném pracovišti 1. stupně. Učitelé mají ve sborovně v podstatě k volnému použití katalog forem a metod, tzv. Kafomet.

Vedení a motivování pedagogických pracovníků je hodnoceno stupněm pouze vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka zpracovala dokumenty Plán kontrolní činnosti a Zaměření hospitací ve školním roce 2001/2002. Jejich součástí je tabulka poskytující informace o době, předmětu a výsledcích jednotlivých kontrol. Frekvence hospitací je od školního roku 2000/2001 přehledně vedena v sešitě (jsou v něm zaznamenána data, vyučovací předmět, jméno pedagoga a hospitujícího).

Četnost hospitací provedených v letošním školním roce do doby inspekce byla přiměřená, vedení školy se soustředilo hlavně na kontrolu výuky učitelů bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti. Předložené hospitační záznamy byly vedeny na vlastních

tiskopisech, jejich vypovídací schopnost měla dobrou úroveň; obsahovaly především průběh hodiny, klady a zápory, plnění dříve uložených úkolů, přijatá opatření, stanovení přibližného termínu následné hospitace aj.). Při pohospitačních rozborech provedených v průběhu inspekce dokázala ředitelka dobře analyzovat kvalitu pedagogické práce, zároveň poskytnout didaktickou a metodickou pomoc.

S obecnými závěry z hospitační činnosti a dalších kontrol jsou pracovníci pravidelně seznamováni na jednáních pedagogické rady.

Nízká účinnost kontrolních mechanismů byla zaznamenána v kontrole dodržování osnov z českého jazyka, matematiky a přírodovědy, rezervy byly v kontrole časových tematických plánů z hlediska plnění učebních osnov (matematika ve 3. ročníku, český jazyk ve 4. a 5. ročníku, občanská výchova v 6. ročníku). Nedostatky byly zjištěny i v učebním plánu ve 4. ročníku. Při orientační kontrole třídních knih bylo zjištěno, že v záznamech o obsahu učiva jsou uváděny nekonkrétní zápisy („Písanka str. 5“, „Cvičení z Čj.“, „Opakování 3. ročník“, „Zpěv, opakování učiva“ apod.).

Ředitelka si ověřuje úroveň vědomostí a schopností žáků prostřednictvím srovnávacích testů; pro 3 až 9. ročník jsou zadávány ze všech předmětů s výjimkou výchov; výsledky jsou projednávány na pedagogické radě a v dalších poradních orgánech. Kvalitu výchovně vzdělávací práce si zjišťuje mimo jiné při zastupování za chybějící pedagogy (při tzv. suplovaných hodinách).

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny, v některých oblastech nejsou kontroly prováděny důsledně a kvalitně, a tím je snížena jejich funkčnost. Oblast kontroly byla hodnocena stupněm průměrný.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny stupněm pouze vyhovující.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Kontrolovaným obdobím bylo účetní období roku 2000, v oblasti mzdové a personální agendy ke dni kontroly.

V kontrolovaném období nepřekročila škola závazné ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů.

Za sledované období dosáhla škola zisku Kč 9.236,10 z hlavní činnosti (doplňkovou činnost škola neprovádí). Vykázaný zisk byl přidělen do fondu odměn a do rezervního fondu školy.

Při porovnání rozpisu rozpočtu neinvestičních výdajů s výkazem zisku a ztrát nebyly zjištěny

nedostatky. Celkové neinvestiční náklady školy jsou z 99,3 % kryty finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Kontrola dodržení závazných ukazatelů mzdové regulace (limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy, limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci) byla provedena porovnáním Výkazu o pracovních a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. - 4. čtvrtletí 2000 s údaji v účetnictví, mzdové rekapitulaci a závaznými ukazateli rozpisu rozpočtu z ŠÚ Kladno. Závazné ukazatele mzdové regulace byly dodrženy.

Při namátkové kontrole mzdové a personální agendy a dohod o provedení práce bylo zjištěno, že některé kontrolované doklady nebyly v souladu s platným právním předpisem.

Namátkově provedenou kontrolou zařazení do platových tříd a platových stupňů nebylo zjištěno porušení platných právních předpisů.

Vyplácení nenárokových složek platu se provádí podle kritérií stanovených pro školní rok 2000/01 v souladu s platnými právními předpisy. Změna výše osobního příplatku je v kontrolovaném období roku 2001 zaměstnancům oznámena písemnou formou, zdůvodnění změny provádí ředitelka pouze ústně, což v roce 2001 není v souladu s platným právním předpisem.

Součástí Kolektivní smlouvy zpracované dne 25. ledna 2000 v části IV. jsou „Zásady pro používání fondu (FKSP)“. Součástí Kolektivní smlouvy jsou rovněž směrnice o poskytování příspěvku FKSP na rekreaci, ze dne 25. ledna 2001.

Kontrolou bylo zjištěno, že účtování o tvorbě a čerpání FKSP není v souladu s platným právním předpisem, čerpání FKSP je v souladu s platným právním předpisem. Limit čerpání finančních prostředků z FKSP na dary zaměstnancům nebyl překročen.

Při kontrole krytí Sociálního fondu (FKSP) finančními prostředky bylo zjištěno účtování kumulovaných položek. Dále bylo zjištěno, že půjčky poskytnuté z FKSP jsou účtovány na nesprávný účet. V obou případech se jedná o nedodržení platných právních předpisů.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Finanční prostředky přidělené v kontrolovaném období ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje byly využity například na nákup učebnic, učebních pomůcek, školních potřeb pro 1. ročník, nákup pomůcek a učebnic pro děti s poruchou učení a na výuku plavání.

Na učebnice bylo v kontrolovaném období vyčerpáno Kč 122,99 na jednoho žáka, na učební pomůcky Kč 57,86 na jednoho žáka. Z celkových ONIV připadá podíl 28,59 % na nákup učebnic a podíl 13,45 % na nákup učebních pomůcek.

Limit pro poskytování základních školních potřeb ve výši 200, - Kč na žáka 1. třídy na školní rok 2000/2001 nebyl přečerpán.

Počet integrovaných dětí uvedených ve výkonovém výkazu Škol (MŠMT) V3-01, stav ke dni 30. září 2000, souhlasil s počtem vystavených integračních listů platných k tomuto datu.

Namátkově kontrolované příjmové pokladní doklady obsahovaly předepsané náležitosti.

Při kontrole bylo zjištěno, že účetní knihy (hlavní kniha, deník, pokladní kniha) nejsou vedeny v souladu s platným právním předpisem.

Pokladní kniha není uzavírána měsíčně, není prováděna kontrola, zda součet zůstatku a výdajů se rovná příjmu. V pokladní knize jsou prováděny opravy účetních zápisů v rozporu s platným právním předpisem.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Škola obdržela účelové prostředky určené na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Tyto finanční prostředky byly pro tento účel vyčerpány.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V kontrolovaném období nebyly škole přiděleny finanční prostředky ze státního rozpočtu.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za školní rok 2000/01 je zpracovaná v souladu s platným právním předpisem.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu pro rok 2000 byly vynaloženy účelně a uvážně vzhledem k jejich výši a účelu poskytnutí. Informace zpracované v účetnictví nepodávají v některých případech přesný a úplný popis uskutečněných případů.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Mikulášský projekt

V průběhu inspekční činnosti se uskutečnil tzv. „Mikulášský projekt“, při kterém žáci 9. ročníku s určenou vyučující postupně navštěvovali jednotlivé třídy. Jejich vystupování a chování k mladším spolužákům nebylo zcela vhodné (odvádění učitelkou určených žáků ze tříd, jejich potrestání - ušpinění a polití).

Šikanování a vnášení drog

V posledním pololetí tohoto školního roku se škola potýká s narůstajícím počtem signálů a stížností, které nasvědčují výskytu šikanování mezi žáky školy. Zaznamenány byly stížnosti rodičů vůči agresivnímu chování některých žáků ale i vůči škole, adresované nebo postoupené na různá pracoviště (např. ZŠ Smečno, České školní inspekci, Radě školy při MÚ Smečno, Dětskému domovu v Ledcích) i oznámení Policii České republiky. V souvislosti s údajným šikanováním byl zaznamenán odchod žákyně na jinou školu, přeřazení žákyně do paralelní třídy na základě žádosti rodičů nebo přeřazení žáka do jiné skupiny zdůvodněné rodiči obavami z jednání spolužáka. Kromě jevů vykazujících (alespoň podle popisu stěžovatelů) známky šikanování zjišťují atmosféru ve škole některé další případy vzájemné agresivity mezi žáky, např. poškozování osobních věcí žákyně, nemístné žerty a pod. Hranici mezi skutečnou šikanou a jinými kázeňskými přestupky dokáže škola jen těžko sama posoudit, v očích veřejnosti narůstá obava z vývoje ve škole. O prošetření eventuelní šikany požádal ředitelku také Dětský domov v Ledcích, jakožto zástupce některých dětí navštěvujících školu. V dotaznicích zadaných rodičům v průběhu inspekce se také objevily signály o vnášení drog do prostor školy a styku některých žáků s distributory těchto látek. Pracovníci školy zajistili u jednoho žáka podezřelou látku, pozorování byli žáci docházející na místa, kde podle povědomí veřejnosti lze údajně získat drogy, podle sdělení žáků se někteří spolužáci chlubí

svým přístupem k drogám.

Kredit školy v očích veřejnosti klesá, škola ztrácí důvěru i u zástupců města.

Škola se při řešení této problematiky odvolává na Metodický návod MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 28 275/2000-22. Snaží se šetřit postoupené stížnosti, obrací se na rodiče problémových žáků, beseduje se žáky a s žakovským poradním orgánem, zavádí schránky důvěry. Snaží se mezi žáky vytvořit zdravé „veřejné mínění“. Přijímá kázeňská opatření vůči některým žákům. Spolupráce s rodiči některých problémových žáků vážně, někteří rodiče se do školy na výzvu nedostavují, škola si stěžuje např. u příslušných obecních úřadů. Ve vzájemné korespondenci mezi ředitelkou a stěžovateli se objevuje tón nedůvěry.

Konkrétní podezření na trestné činy prošetřují orgány Policie České republiky. Do projektu se zapojuje výchovná poradkyně. Zjišťuje pomocí anonymní ankety, že např. v jedné třídě se zhruba 50 % žáků prohlašuje za oběť šikanování a více než třetina dotázaných považuje šikanu za „děsivou“. K prevenci patologických jevů je zpracován tzv. Plán preventivního programu ZŠ Smečno na školní rok 2001/2002, který počítá především se zájmovou činností dětí, s anketami, besedami, s rozvojem dramatické výchovy, sportovními aktivitami, přednáškami členů Policie České republiky, spoluprací s Centrem drogové prevence Kladno a s Klubovnou zdraví ve Slaném.

Škola si uvědomila závažnost situace i skutečnost, že problém šikanování a drog nelze řešit bez pomoci odborného pracoviště a dalších orgánů. O pomoc byla požádána Pedagogicko - psychologická poradna v Kladně. První návštěvy pracovníků poradny ve škole a besedy se již uskutečnily, další jsou plánovány. Zpracován je tzv. Vrstevnický program, přislíbena pomoc. Učitelům se dostalo bližšího poučení o složité problematice šikanování, situace byla projednávána v pedagogické radě. Besedu na škole provedla Policie České republiky. Jednáno bylo také se zástupci zřizovatele.

Konkrétní závěry šetření mimoškolních orgánů ani výsledky přijímaných opatření nebyly v době inspekce dosud k dispozici.

Ve škole jsou šetřeny případy nesoucí známky šikanování a podezření z vnášení drog. Konkrétní výsledky a závěry nebyly v době inspekce k dispozici. Důvěra veřejnosti ke škole však klesá. Atmosféra je emotivní. Nedostatky jsou v pozitivní a účinné komunikaci mezi školou a ostatními partnery. Situace vyžaduje důsledné řešení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Kladno o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 121/99-00 ze dne 22. února 1999
- Třídní knihy ze školního roku 2001/2002, 2000/2001, 1999/2000, 1998/1999 a 1997/1998
- Třídní výkazy a katalogové listy
- Školní řád ZŠ Smečno
- Vnitřní řád školy
- Rozvrh hodin
- Záznamy z pedagogických rad, zápisy z pracovních porad
- Protokoly o komisionálních zkouškách z dějepisu konaných dne 29. srpna 2001
- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy ve školním roce 2000/2001

- Písemné prohlášení ředitelky o neprobrání učiva kurzu výchova ke zdraví ve třídách IV. A a IV. B ve školním roce 1999/2000 a ve třídách V. A a V. B ve školním roce 2000/2001, čj. 339/01 ze dne 11. prosince 2001
- Docházkový sešit pro nepravidelnou docházku žáků do školní družiny - školní rok 2001/2002
- Školní družina - školní rok 2001/2002 - ZŠ Smečno
- Koncepce ZŠ Smečno
- Individuální vzdělávací plány
- Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Smečno, okres Kladno vydané Školským úřadem Kladno dne 25. května 1995 bez uvedení čj.
- Výkaz o základní škole podle stavu ke dni 30. září 2001
- Výnosy ředitelky školy
- Hospitační záznamy ředitelky školy
- Hospitace - sešit
- Plán kontrol
- Plán hospitací
- Kritéria pro stanovení nadtarifních složek platu
- Hlavní kniha za rok 2000
- Hlavní kniha - analytická evidence 2000
- Deník za rok 2000
- Vnitřní směrnice platné od 1. ledna 1994 do 1. září 2001
- Pokladní kniha vedená od 1. ledna 2000
- Příjmové pokladní doklady za rok 2000
- Výdajové pokladní doklady za rok 2000
- Výpisy z běžného účtu za rok 1999 a za rok 2000
- Faktury přijaté za rok 2000 (daňové doklady), daňové doklady týkající se FKSP
- Faktury vydané za rok 2000 (daňové doklady)
- Výpisy z běžného účtu FKSP od roku 1998 do dne kontroly
- Kolektivní smlouva rok 2000, sepsaná dne 25. ledna 2000
- Rozpočet FKSP rok 2000
- Výkonový výkaz Škol (MŠMT) V3-01 ke dni 30. září 2000
- Zřizovací listina ze dne 16. prosince 1993 bez čj.
- Zřizovací listina ze dne 6. června 2001 bez čj.
- Dohody o provedení práce ke dni kontroly
- Personální agenda pedagogických pracovníků 1. - 5. ročník (13 spisů), 6. - 9. ročník (11 spisů)
- Personální agenda nepedagogických pracovníků (8 spisů)
- SPU - podklady pro integraci
- Vyúčtování LVVZ z 5. - 12. února 2000 (lyžařský výcvik)
- Vyúčtování ŠvP z 8. - 15. května 2000 (škola v přírodě)
- Fotokopie vnitřního platového předpisu pro rok 1998/99 do současnosti
- Doklad o způsobu stanovení a vyplácení nenárokových složek platu

- Přehled integrovaných žáků - školní rok 2000/2001
- Přehled pedagogických a nepedagogických pracovníků - školní rok 2001/2002
- Závazné ukazatele rozpočtu NIV na rok 2000 - úprava ke dni 15. listopadu 2000
- Mzdové rekapitulace od 01/2000 do 12/2000 za školu celkem, základní školu a školní družinu
- Výkaz zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2000 Úč ROPO 4-02
- Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací Úč ROPO 3-02 ke dni 31. prosince 2000
- Přehled čerpání finančních prostředků za rok 2000 - zúčtování finančních vztahů příspěvkových organizací zřizovaných obcí za rok 2000 a zúčtování účelových prostředků přidělených příspěvkovým organizacím v roce 2000
- Výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1 - 4 za 1. až 4. čtvrtletí 2000
- Vnitřní rozpis počtu zaměstnanců platný ke dni 31. prosince 2000
- Přehled o pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků školy zpracovaný ředitelkou ZŠ Smečno čj. 339/01 ze dne 11. prosince 2001
- Měsíční výpisy z klasifikace
- Notýsky, sešity a písemné práce žáků školy
- Informatorium pro rodiče žáků ZŠ Smečno
- Časové tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Inventurní kniha fyzikálních pomůcek
- Plán vzdělávání učitelů ZŠ Smečno na školní rok 2001/2002
- Přehled objednávek akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rok 2001
- Evidence stížností ZŠ Smečno
- Přehled jednání se zákonnými zástupci a dalšími institucemi ve školním roce 2001/2002, zpracovaný ředitelkou školy
- Korespondence mezi školou, zákonnými zástupci žáků a dalšími institucemi
- Anketa k průzkumu šikanování ve třídě VII. B ve školním roce 2001/2002
- Minimální preventivní program ZŠ Smečno na školní rok 2001/2002
- Plán preventivního programu na školní rok 2001/2002
- Plán vzdělávání učitelů ZŠ Smečno na školní rok 2001/2002
- Inventurní rejstřík učitelské knihovny, včetně výpůjční kartotéky
- Inspekční zpráva čj. 026 301/99-2168 z orientační inspekce vykonané ve dnech 3., 6. a 8. prosince 1999
- Podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy ČŠI
- Dotazník pro ředitelku školy před inspekcí
- Dotazníky pro rodiče

ZÁVĚR

Úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech z hlediska plánování, organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byla celkově hodnocena

stupněm průměrný. Nedostatky byly především ve vyučovacím procesu ve fyzice, rodinné a občanské výchově, výuka v těchto předmětech byla hodnocena jako pouze vyhovující. Jako velmi dobře byla hodnocena výuka anglického jazyka, přírodopisu a tělesné výchovy. Personální podmínky výuky sledovaných předmětů byly z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti celkově hodnoceny jako pouze vyhovující. Materiální podmínky v hospitovaných hodinách měly většinou průměrnou úroveň, nedostatečné materiální zajištění bylo zaznamenáno především při výuce občanské a rodinné výchovy. Oblast organizace, metod a forem práce měla celkově průměrnou úroveň. Převládá frontální způsob výuky nad činnostním pojetím vyučovacího procesu. Učební látka je žákům převážně předkládána, chybí vedení k vyhledávání a práci s informacemi. Samozřejmostí není využívání didaktické techniky ve vyučovacím procesu. Opomíjena je cílená motivace a komunikace. Rezervy jsou v průběžném informování rodičů o hodnocení a klasifikaci žáků. Pamatováno je na péči o žáky s vývojovými poruchami učení.

Úroveň průběhu vzdělávání byla celkově hodnocena stupněm průměrný.

Žáci mohou rozvíjet své aktivity ve školní družině a v rámci zájmových kroužků ve školním klubu.

Činnost školní družiny a školního klubu byla hodnocena jako velmi dobrá.

Z hlediska systémových podmínek byly hlavní nedostatky v oblasti organizování a ve vedení a motivování pracovníků. Rezervy byly zjištěny v plánování a v účinnosti kontrolních mechanismů.

Systémové podmínky vzdělávání byly celkově hodnoceny stupněm pouze vyhovující.

Nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu pro rok 2000 byly vynaloženy účelně a uváženě.

Ve škole jsou šetřeny případy signalizující známky šikanování a podezření z vnášení drog. Výsledky a závěry nebyly v době inspekční činnosti k dispozici. Důvěra veřejnosti ke škole vzhledem k těmto jevům klesá. Nedostatky jsou v pozitivní a účinné komunikaci mezi školou a ostatními partnery.

Ve srovnání s hodnocením z orientační inspekce provedené v prosinci 1999 nedošlo v oblasti výchovně vzdělávací práce a v systémových podmínkách výuky k pozitivním změnám, škola v těchto oblastech stagnuje. Problémy v personálním zajištění výuky z hlediska příslušné odborné a pedagogické způsobilosti nadále přetrvávají.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-02-06	022 46/02-5067
Zřizovatel	2002-02-06	022 47/02-5067
Rada školy	2002-02-06	022 48/02-5067

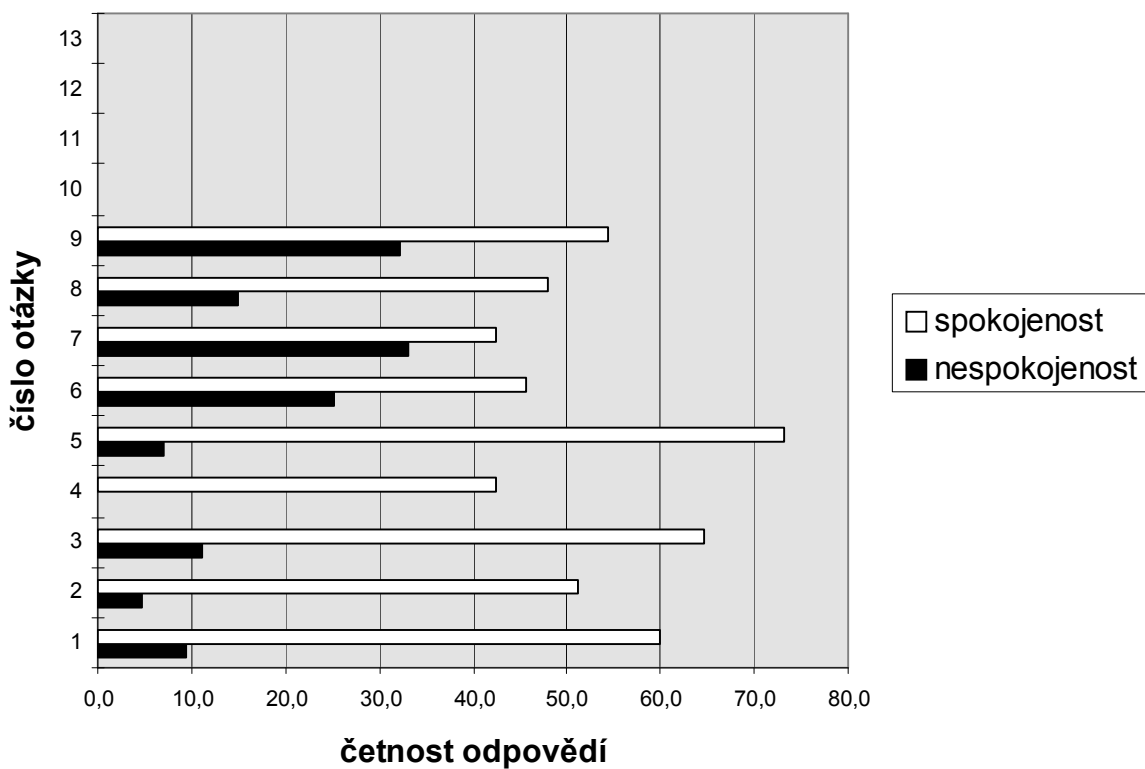
Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.

Vyhodnocení dotazníků pro rodiče

Dotazník pro rodiče byl zadán v deseti třídách (IV. A, IV. B, V. A, V. B, VI., VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B a IX. Z těchto tříd bylo odevzdáno ke zpracování 127 dotazníků s těmito výsledky:

Údaje v %	Název otázky						
	zcela spokojených	spíše spokojených	neutrální vyjádření	spíše nespokojených	nespokojených	nemohou posoudit	nevyjádřilo se
1. Nabídka volitelných předmětů	31,5	28,3	16,5	4,7	4,7	11,8	2,4
2. Nabídka nepovinných předmětů	26,8	24,4	15,0	2,4	2,4	26,0	3,1
3. Nabídka zájmových útvarů	33,1	31,5	13,4	5,5	5,5	10,2	0,8
4. Činnost školní družiny	33,9	8,7	3,9	0,0	0,0	49,6	3,9
5. Prostorová vybavenost pro výuku	40,2	33,1	16,5	3,1	3,9	3,1	0,0
6. Vybavení učebnicemi a učebními texty	14,2	31,5	26,8	13,4	11,8	1,6	0,8
7. Vybavení učebními pomůckami	17,3	25,2	22,8	12,6	20,5	1,6	0,0
8. Prostor pro rozvoj osobnosti žáka	20,5	27,6	29,1	7,9	7,1	5,5	2,4
9. Informovanost o školních výsledcích žáka	33,1	21,3	8,7	7,9	24,4	0,8	3,9

Na otázku, za co by chtěli pochválit školu, rodiče nejčastěji odpovídali:

- zájmové kroužky
- mimoškolní akce
- školu v přírodě
- vylepšení některých tříd
- pěkný přístup k žákům s SPU
- vybavení pracovny PC

Podle nejčastějších názorů rodičů by se ve škole mohlo zlepšit:

- kvalita výuky
- dozory
- kvalifikovanost učitelů
- zavedení žákovských knížek
- vztahy mezi dětmi
- vztahy učitelů k žákům
- prevence šikany a drog
- vedení školy
- otevírání školy v ranních hodinách pro žáky dojíždějící

Podle nejčastějších názorů rodičů by se inspekční činnost měla zaměřit na:

- šikanu a drogy
- kvalitu výuky
- chování žáků
- na jednání pedagogů
- na ředitelku

Na otázku, zda škola akceptuje připomínky k činnosti školy, se cca polovina rodičů vyjádřila kladně, ostatní se nevyjádřili, několik rodičů bylo nespokojeno.